

Veiligheidsladder NEN

Datum	2019-11-07	Documentnummer	N 080
Betreft	Uitbreiding Pilot producten met ViA (Veiligheid in Aanbestedingen Bouw)		
Doel	Besluitvorming ☐	Discussie ☐	Ter Informatie ☒

Notitie

Uitbreiding Pilot producten met ViA (Veiligheid in Aanbestedingen Bouw)

Veiligheid in Aanbestedingen

Grote opdrachtgevers en branchepartijen, verenigd in de Governance Code Veiligheid in de Bouw (GCVB, zie: <https://gc-veiligheid.nl/>), hebben de handen ineen geslagen om gezamenlijk het veiligheidsniveau in de bouw te verhogen. Zij willen veiligheidsgedrag en -bewustzijn meenemen in aanbestedingen. Daarom is, als maatregel om Veiligheid in Aanbestedingen (ViA) in de bouw te stimuleren, besloten de NEN Veiligheidsladder® in te zetten als instrument.

Verplichting bij aanbestedingen

Ontwerp- en uitvoerende bedrijven in de bouw worden vanaf 1 januari 2021 verplicht om aan te tonen dat zij minimaal aan trede 2 voldoen en gaandeweg wordt de lat hoger gelegd. Bedrijven moeten dan bij aanbestedingen aantonen dat de vereiste trede is gehaald: trede 2 per 1 januari 2021 en trede 3 vooralsnog per 1 januari 2023.

Opties

Voor het aantonen van de geschiktheid om opdrachten uit te voeren is door de werkgroep ViA gekozen voor de opties: certificering, ervaringsaudit of een self-assessment. De keuze voor één van deze drie wordt door de uitvragende partij gemaakt, op basis van een risicoclassificatie van de betreffende leverancier. Zie voor risicoclassificatie de matrix opgenomen in de [Handreiking Veiligheidsladder – Governance Code Veiligheid in de Bouw](#).

TenneT pilot ook van toepassing op ViA

Het aantonen van de geschiktheid van leveranciers op basis van certificering, ervaringsaudit of self-assessment op basis van de Veiligheidsladder, wordt momenteel in de pilot met TenneT toegepast. De wijze waarop onder ViA deze Veiligheidsladder producten worden gebruikt voor leveranciersselectie, sluit hier goed op aan.

De Commissie van Deskundigen (CvD) heeft daartoe besloten om de pilot uit te breiden met een tweede fase, gericht op toepassing van de Veiligheidsladder voor leveranciersselectie onder ViA. **Dit betekent dat de producten uit de pilot één op één toepasbaar zijn onder ViA en dat de aanvullingen op handboek Veiligheidsladder ten behoeve van de pilot van toepassing zijn.**

Op basis van de evaluatie van de pilot die eind dit jaar wordt afgerond, wordt een besluit genomen over het opnemen van de pilotproducten in het Handboek Veiligheidsladder.

Dit document geeft een overzicht van de producten uit de TenneT pilot die nu **ook voor ViA** van toepassing zijn. Deze eisen zijn van toepassing in aanvulling op en waar van toepassing ter vervanging van, hetgeen gespecificeerd is in het Certificatieschema Veiligheidsladder 4.0 en het Handboek Veiligheidsladder 3.3.

Additionele producten (gelijk aan de TenneT pilot)

Self-assessment (SAQ)

In het handboek van de SCL wordt gesproken van een zelfbeoordeling/zelfkwalificatie (=SAQ) in de beginfase van het certificatietraject. Een SAQ mag alle vormen hebben, maar in hoofdstuk 4.7 van het handboek staat: *"Op basis van de actuele informatie doet het bedrijf een zelfbeoordeling aan de hand van het certificatieschema van de Veiligheidsladder"*.

Binnen de pilot wordt, afwijkend van het handboek, de self-assessment ook als los product gedefinieerd.

Een online SAQ (webtool) is bij NEN beschikbaar. Deze tool is conform de eisen die zijn gespecificeerd in het actuele certificatieschema (1:1 op basis van het certificatieschema).

De SAQ wordt voor meerdere doeleinden ingezet:

- Als self-assessment binnen een ervaringsaudit (SAQ+) of certificatietraject
- Als self-assessment voor leveranciers van laag en midden risico geclassificeerde werkzaamheden ([zie risicomatrix in Handreiking VHL -GCVB](#)). In dit geval wordt jaarlijks gevraagd om:
  - een samenvatting van de SAQ
  - een gap-analyse en samenvatting van het actieplan naar het vereiste niveau
  - de resultaten worden vastgelegd in een *SAQ statement* (zie bijlage 2) van een LCI, gebaseerd op een audit conform tijdsbestedingstabel (zie bijlage 1). In deze SAQ statement beoordeelt de LCI de aanwezigheid en kwaliteit van de SAQ, gap analyse en actieplan. De statement geeft inzicht in de status van de veiligheidscultuur van de leverancier, de ambitie en een realistisch actieplan naar het vereiste niveau.
  - een SAQ statement is maximaal 3 jaar geldig, in de 2 tussenliggende jaren vindt een beoordeling plaats of het actieplan conform plan wordt uitgevoerd. Het actieplan voorziet in eerste instantie in het behalen van het vereiste niveau en vervolgens in het behalen van de volledige score van het vereiste niveau.
- SAQ statements en de geldigheid hiervan worden vastgelegd in een apart hiervoor bestemd register op de veiligheidsladder website (duidelijk onderscheiden van het certificatenregister).

Ervaringsaudit (SAQ+)

Een ervaringsaudit zoals gedefinieerd in het handboek, wordt binnen de pilot voor meerdere doeleinden ingezet:

- Ervaringsaudit conform handboek als voorbereiding op de volledige certificatieaudit:
  - is in omvang bepaald op 40% van een volledige certificatieaudit
  - beoordeelt minimaal directie, management en uitvoerenden en 1 werk wordt bezocht.
  - vindt standaard plaats op trede 3
  - leidt niet tot afgifte van een score en een certificaat.
  - de LCI mag geen uitspraak doen over het wel of niet behalen van een trede.

- Aanvullend is binnen de pilot een ervaringsaudit gespecificeerd als een toetsing van de veiligheidscultuur voor een bepaalde groep leveranciers ([zie risicomatrix in Handreiking VHL - GCVB](#)). Binnen de pilot is de ervaringsaudit als apart product gedefinieerd, afwijkend zoals gedefinieerd in het handboek:
  - is in omvang ook 40% van een volledige certificatieaudit en tenminste 3 mandagen per audit (voor T2 geldt voor organisaties t/m 65 werkzame werkpersoneel 2 mandagen per audit)
  - In een ervaringsaudit zijn tenminste de resultaten opgenomen van (ieder voor 25%):
    - Leiderschap en betrokkenheid
    - Werkomgeving en procedures
    - Afwijkingen en communicatie
    - Organisatie en (sub)contractors
  - Alternatief is om de vragen met een score ≥ 100 punten in een ervaringsaudit op te nemen (is ruim 40% van totaal aantal eisen)
  - Een ervaringsaudit vindt plaats op het vereiste niveau (trede)
  - De resultaten worden vastgelegd in een *ervaringsstatement* (=de samenvatting van de rapportage). In deze ervaringsstatement beoordeelt de LCI de aanwezigheid en kwaliteit van de veiligheidscultuur, gap analyse en actieplan. De statement geeft inzicht in de status van de veiligheidscultuur van de leverancier en een realistisch actieplan naar het vereiste niveau.
  - Een ervaringsstatement (SAQ+) is 3 jaar geldig, in de 2 tussenliggende jaren vindt een beoordeling plaats of het actieplan conform plan wordt uitgevoerd. Het actieplan voorziet in eerste instantie naar het behalen van het vereiste niveau en vervolgens in het behalen van de volledige score van het vereiste niveau.
  - Ervaringsstatements en de geldigheid hiervan worden vastgelegd in een apart hiervoor bestemd register op de veiligheidsladder website (duidelijk onderscheiden van het certificatenregister)

Samenvattend wordt binnen de pilot de ervaringsaudit toegepast als tussentijdse audit (als onderdeel van de formele certificatie) en als eindproduct met een beoordeling in de vorm van een ervaringsstatement. De ervaringsaudit is variabel m.b.t. de inhoud, vindt plaats op het vereiste niveau en omvat evenals de ervaringsaudit bij ProRail een omvang van 40% van de formele eindcertificatie.

Geldigheid certificatie

Binnen de pilot wordt een geldigheid van 3 jaar¹ geaccepteerd voor een certificaat en/of statement:

---

¹ Aangezien de veiligheidsladder certificaten 1 jaar geldig zijn, worden binnen de pilot in feite certificaten geaccepteerd die maximaal 2 jaar verlopen zijn onder voorwaarde van jaarlijkse ervaringsaudit.

- met jaarlijks tussenliggende audits op actieplannen voor self-assessment (SAQ) en ervaringsaudit (SAQ+)
- met jaarlijks tussenliggende ervaringsaudit voor SCL certificatie

Overigens betekent de binnen de pilot gehanteerde geldigheid van het SCL certificaat, dat het SCL certificaat voor andere opdrachtgevers, die alleen het handboek hanteren, gedurende jaar 2 en 3 *niet* geldig is als het niet is verlengd.

Bijlage 1 Tijdsbeoordelingstabel pilot producten

	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4
SCL certificaat	SCL certificatieaudit	Ervaringsaudit	Ervaringsaudit	SCL certificatieaudit
Auditdagen	Mandagentabel Handboek	Mandagentabel Handboek*40%	Mandagentabel Handboek*40%	Mandagentabel Handboek
Resultaat	Regulier SCL certificaat	Statement Ervaringsaudit	Statement Ervaringsaudit	Regulier SCL certificaat
Afdracht	Afdracht cf Tarievenblad	Afdracht cf Tarievenblad	Afdracht cf Tarievenblad	Afdracht cf Tarievenblad
Webtool verplicht	nee	nee	nee	Nee

Ervaringsaudit (SAQ+)	Ervaringsaudit	Check op actieplan	Check op actieplan	Ervaringsaudit
Auditdagen	Mandagentabel Handboek*40%	0,5 mandag (1 auditor)	0,5 mandag (1 auditor)	Mandagentabel Handboek*40%
Resultaat	Statement Ervaringsaudit	Verlenging Statement Ervaringsaudit	Verlenging Statement Ervaringsaudit	Statement Ervaringsaudit
Afdracht	Afdracht cf Tarievenblad	geen	geen	Afdracht cf Tarievenblad
Webtool verplicht	ja	Ja	ja	ja

Selfassessment (SAQ)	Verificatie SAQ	Check op actieplan	Check op actieplan	Verificatie SAQ
Auditdagen	1 mandag (1 auditor)	0,5 mandag (1 auditor)	0,5 mandag (1 auditor)	1 mandag (1 auditor)
Resultaat	Statement SAQ	Verlenging Statement SAQ	Verlenging Statement SAQ	Statement SAQ
Afdracht	geen	geen	geen	geen
Webtool verplicht	ja	ja	ja	ja

Mandag betekent 2 auditoren (uitzondering: de 'check op actieplan' en de 'verificatie SAQ' kunnen door 1 auditor worden uitgevoerd)

Voor bedrijven t/m 65 werkzame personen geldt een aangepaste mandagentabel, zie document: [aanpassing mandagentabel kleine organisaties](#)

Bijlage 2 SAQ statement

In deze SAQ statement beoordeelt de LCI de aanwezigheid en kwaliteit van de Self-assessment (SAQ), gap analyse en actieplan. De statement geeft inzicht in de status van de veiligheidscultuur van de leverancier, de ambitie en een realistisch actieplan naar het vereiste niveau.

Bijlage 3 Statement ervaringsaudit

In deze ervaringsstatement beoordeelt de LCI de aanwezigheid en kwaliteit van de veiligheidscultuur, gap analyse en actieplan. De statement geeft inzicht in de status van de veiligheidscultuur van de organisatie.